

XLIX SZKOLENIE - KONFERENCJA HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH

**16 – 18 PAŹDZIERNIKA 2024
GDYNIA**

Fundusze Europejskie
dla Rybactwa

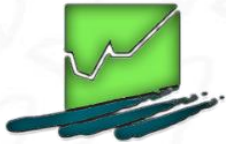
Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rynek i spożycie ryb w 2023 roku

Krzysztof Hryszko

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki
Żywnościowej - Państwowy Instytut Badawczy

Rynek światowy

1 Światowa produkcja zdominowana jest przez kraje azjatyckie, które odpowiadają za 91% podaży organizmów pochodzących z akwakultury i 51% z połowów. Udział Europy to odpowiednio niespełna 3 i 15%.

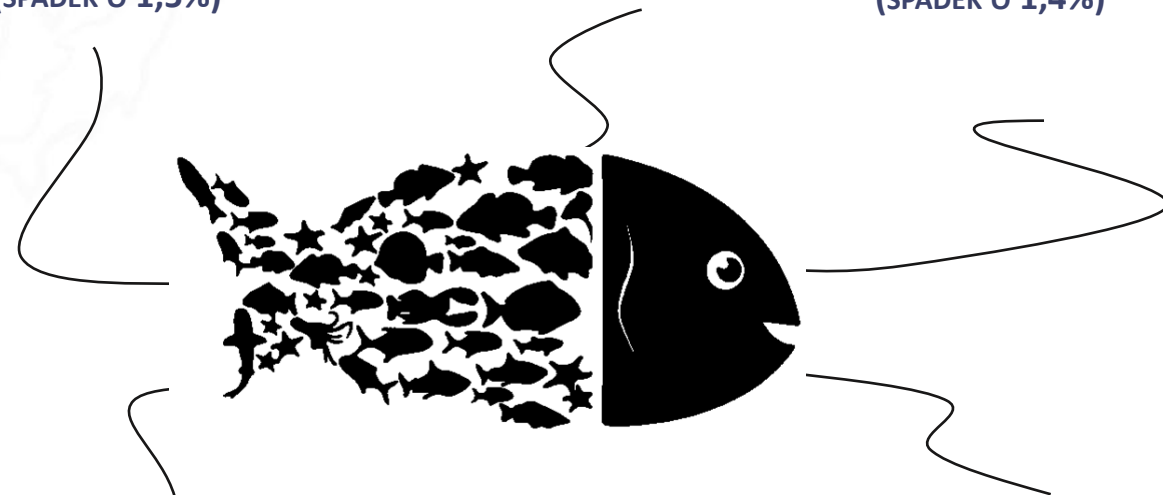
2 Wartość światowej akwakultury została oszacowana w 2022 r. na ok. 312 mld USD, podczas gdy ryby pozyskiwane z połowów oceniane były na 160 mld USD.

3 Ryby, owoce morza i inne organizmy wodne są grupą produktów o bardzo dużym znaczeniu dla światowego handlu rolno-spożywczego z ok. 8,5% udziałem.

POŁOWY 89,6 MLN TON
(SPADEK O 1,5%)

ŚREDNIE SPOŻYCIE
20,8 KG/MIESZKAŃCA
(WZROST O 0,5%)

ŚWIATOWE CENY RYB
(SPADEK O 1,4%)

PRODUKCJA W AKWAKULTURACH
93,4 MLN TON
(WZROST O 3,4%)

+ OK. 39 MLN TON
ROŚLIN WODNYCH

HANDEL ZAGRANICZNY
176 MLD USD
(SPADEK O 6,8%)

4 Światowa produkcja dwóch najważniejszych gatunków ryb hodowanych w Polsce, tj. karpia i pstrągów tęczowych wyniosła w 2022 r. odpowiednio 4,01 i 1,00 mln ton o wartości 8,42 i 5,07 mld USD.

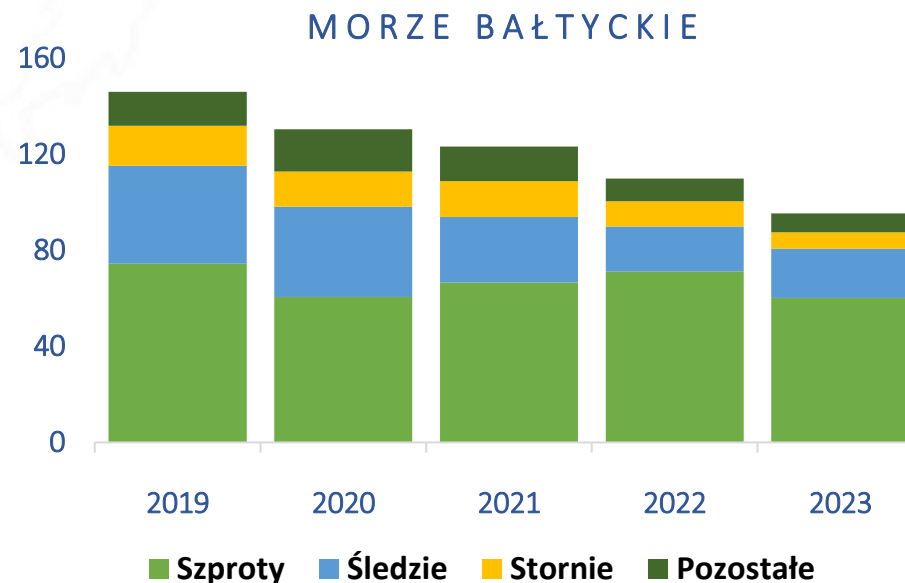
Połowy krajowe

1 Połowy krajowe trwale cechują pogłębiające się problemy w rybołówstwie morskimi i zaznaczająca się stabilizacja produkcji ryb w akwakulturach.

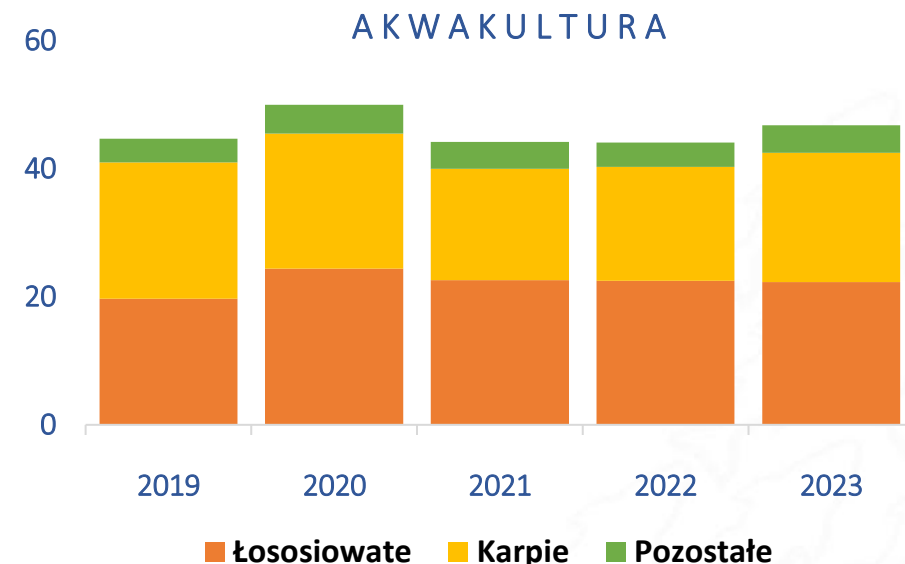
2 Od 2023 r. połowy bałtyckie prawdopodobnie na stałe obniżyły się poniżej 100 tys. t i w 2024 r. wyniosą tylko ok. 75 tys. t. Realne dostawy na rynek są jeszcze niższe w wyniku przeznaczania ok. 15-20 tys. t ryb do produkcji mączek. Wartość produkcji w 2023 r. ok. 145 mln złotych.

3 Akwakultura oparta na dwóch, bardzo różnych segmentach – produkcji karpia i ryb łososiowatych. Odmienna specyfika cyklu produkcyjnego, sprzedaży i wsparcia publicznego. Wartość produkcji w 2023 r. ok. 915 mln złotych.

2023
95,4 tys. t
- 13,0%

2023
48,6 tys. t
+ 6,1%

Przetwórstwo ryb

1

Od 2019 r. obserwujemy relatywnie niewielkie wahania wolumenu i struktury produkcji sektora przetwórstwa ryb w Polsce.

2

W okresie dekady wartość sprzedaży zwiększyła się o ok. 120%, ale w ujęciu realnym wzrost wyniósł już tylko ok. 50%.

3

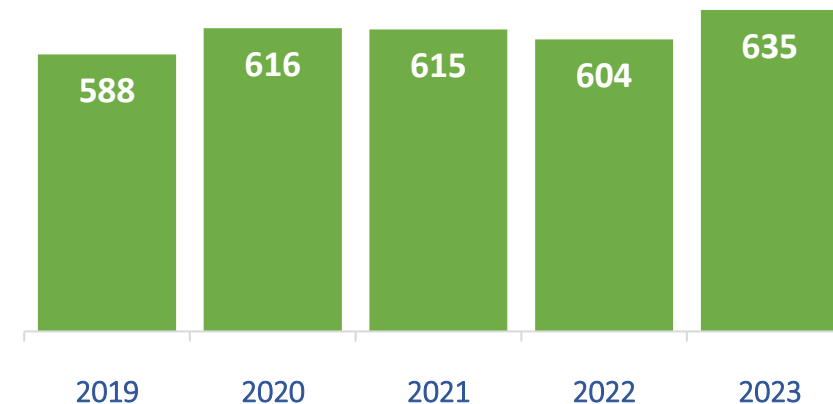
W 2023 sektor przetwórstwa ryb osiągnął rekordowe wyniki finansowe. Zysk netto zakładów o zatrudnieniu powyżej 9 osób załogi (81 jednostek, które złożyły sprawozdania) wyniósł 677 mln PLN i był ponad 2-krotnie wyższy niż rok wcześniej.

4

W 2023 r. rentowność netto zwiększyła się z 1,71 do 3,34%, płynność bieżąca z 1,26 do 1,46, a wskaźnik zadłużenia ogółem spadł z 63,8 do 56,6%.

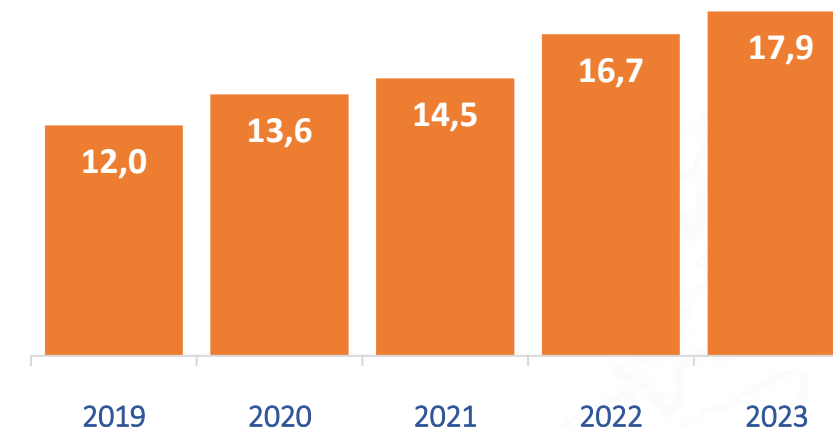
WOLUMEN PRODUKCJI

2023
635 tys. t
+ 5,1%

WARTOŚĆ PRODUKCJI

2023
17,93 mld zł
+ 7,1%

Przetwórstwo ryb

1. Produkty wędzone

75% wolumenu produkcji przypada na łososie.

Wartość produkcji 2023 r. 7,4 mld PLN.

2. Produkty świeże

Tendencja spadkowa.

Wartość produkcji 2023 r. 3,4 mld PLN.

3. Przetwory i konserwy

Tendencja spadkowa.

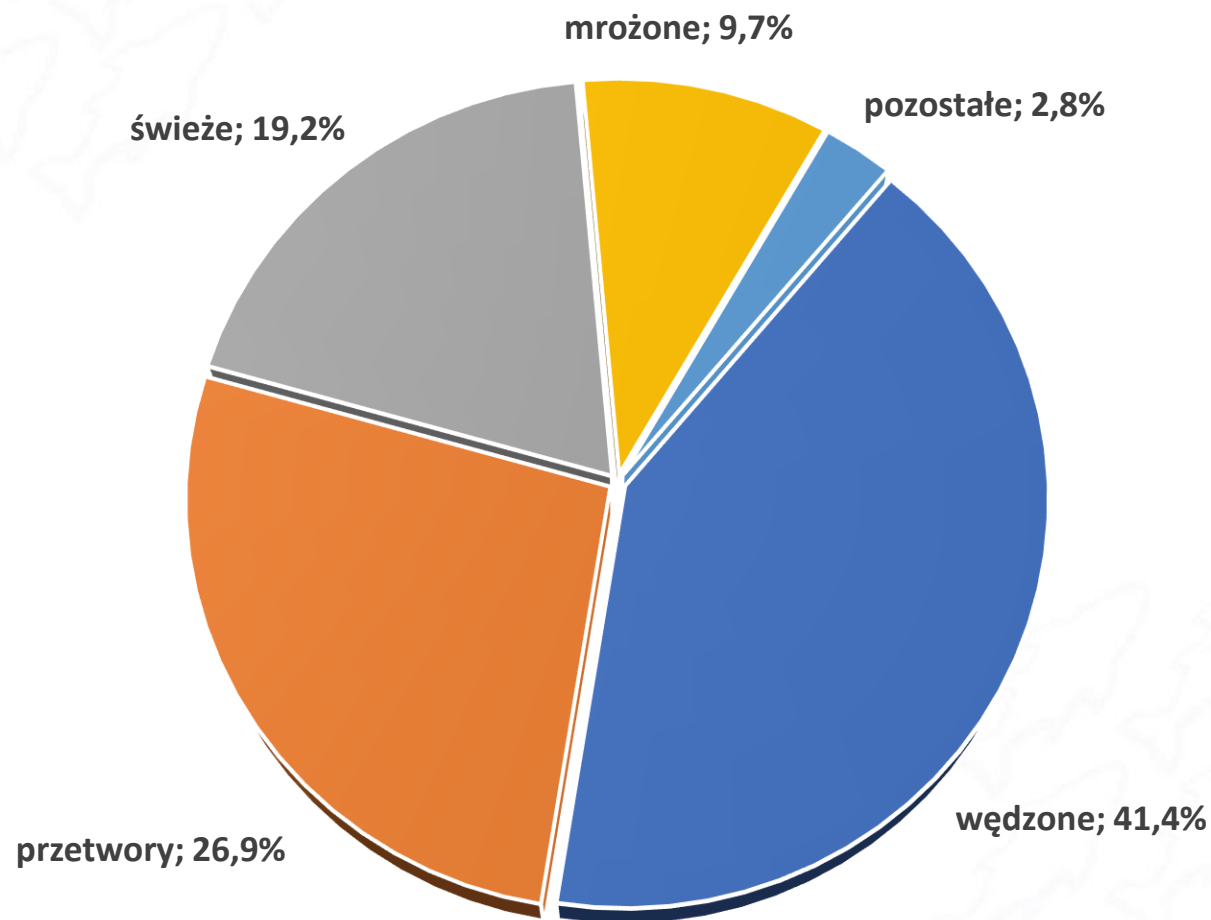
40% wolumenu produkcji to wyroby ze śledzi.

Wartość produkcji 2023 r. ok. 5,0 mld PLN.

4. Produkty mrożone

Duża zmienność produkcji, o której decyduje podaż ryb bałtyckich w pierwszym kwartale roku.

Wartość produkcji 2023 r. 1,8 mld PLN.

Handel zagraniczny / eksport [tys. t m. produktu, mld zł]

1

Silna tendencja wzrostowa sprzedaży zagranicznej do 2020 r. Następnie znaczący spadek i stabilizacja na poziomie ok. 540 tys. t.

2

Uwzględniając znaczenie tylko produktów konsumpcyjnych wielkość eksportu od 2018 r. zmienia się w niewielkim zakresie 360-390 tys. t. Asortyment ten ma jednak decydujące znaczenie dla wartości handlu stanowiąc ok. 95% obrotów.

3

Wartość eksportu cechuje trwała tendencja wzrostowa osiągając w 2023 r. poziom 14,7 mld PLN. Stanowi to 6,2% wartości eksportu rolno-spożywczego Polski.

4

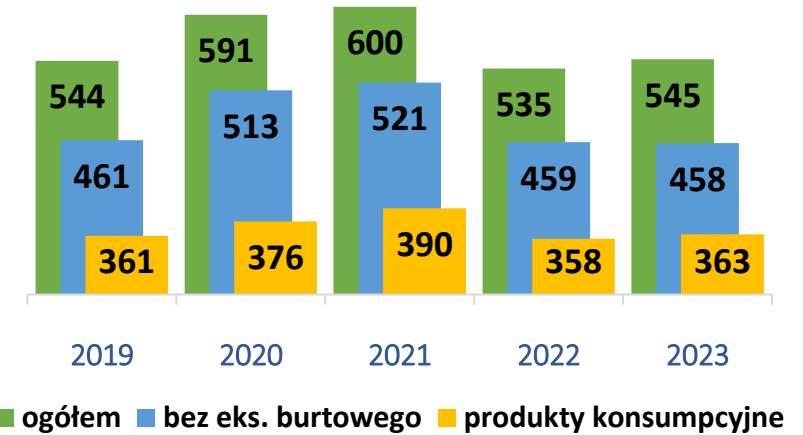
Eksport do 98 krajów świata. Struktura jest jednak bardzo skoncentrowana – 10 wiodących krajów ma udział 86%, a 20-stu ponad 95%.

5

Eksport sektora rybnego krajów UE wyniósł w 2023 r. 37,5 mld EUR, a udział Polski wyniósł 8,5%.

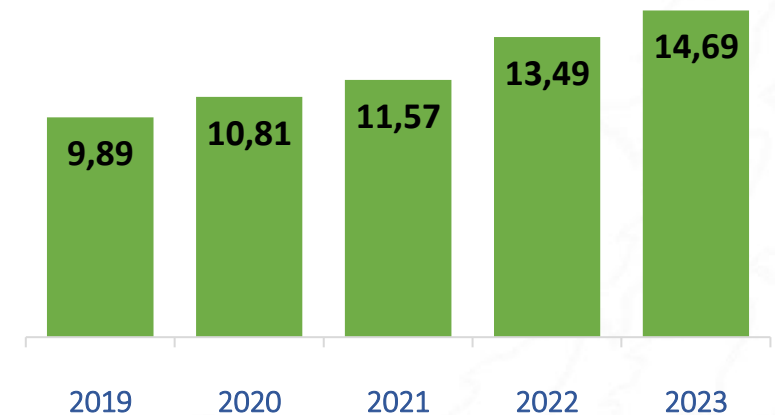
WOLUMEN

2023/2022
+ 1,8%

WARTOŚĆ

2023/2022
+ 8,9%

Handel zagraniczny / import [tys. t m. produktu, mld zł]

1

Import ustabilizował się na poziomie ok. 650 tys. t masy produktów, co w przeliczeniu na masę żywą ryb daje blisko 1 mln t surowców.

2

Wartość importu po skokowym wzroście w 2022 r. ustabilizowała się na poziomie 14,8 mld PLN. Stanowi to 9,8% wartości importu rolno-spożywczego Polski ogółem.

3

W okresie dekady średnia cena transakcyjna wzrosła o 85%, w tym najbardziej w 2016 r. (o 18%) i w 2022 r. (o 32%).

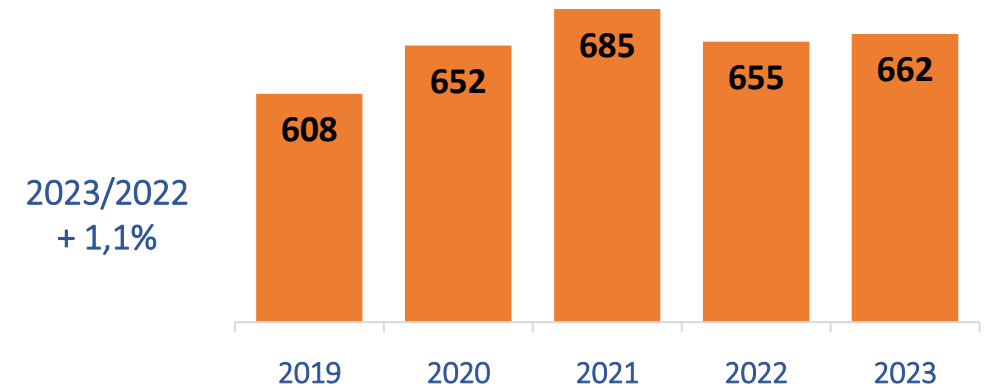
4

Surowce rybne importujemy z 98 krajów świata (2023 r.). Udział 10 wiodących krajów wynosi 83%, a 20-stu ponad 94%.

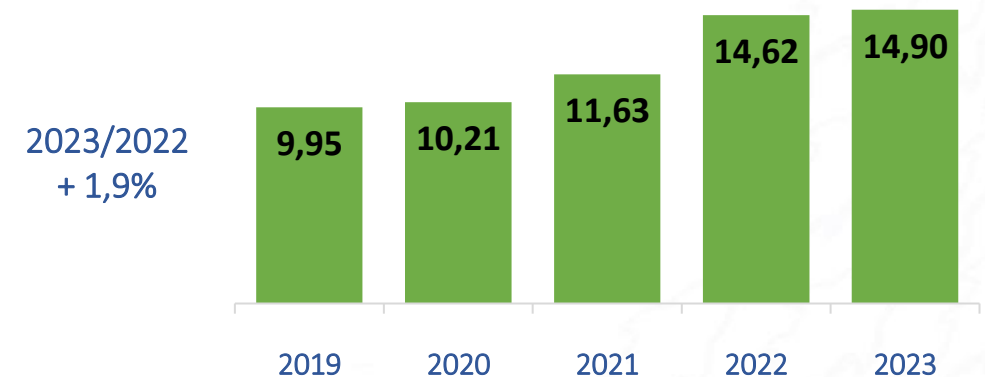
5

Import sektora rybnego krajów UE wyniósł w 2023 r. 58,4 mld EUR, a udział Polski wyniósł 5,6%. Polska jest dopiero 8 krajem pod względem wartości sprowadzonych ryb.

WOLUMEN

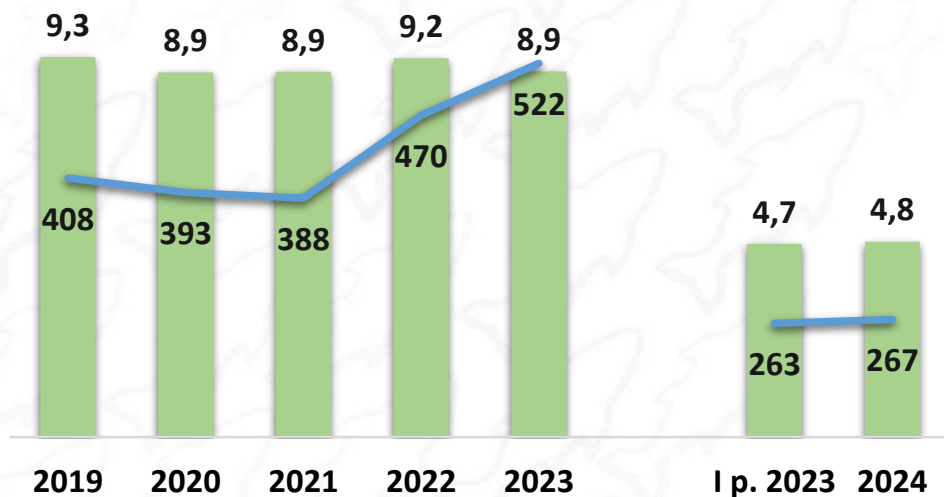

WARTOŚĆ

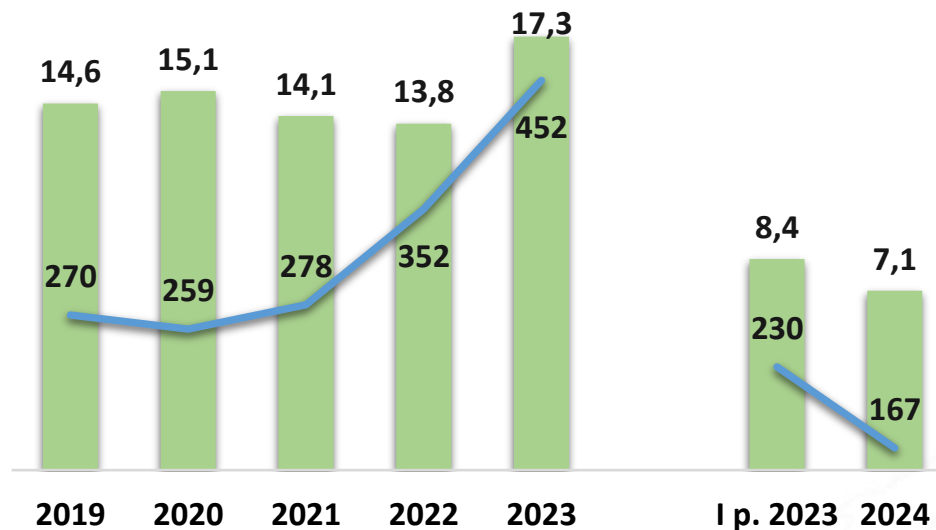
Handel zagraniczny pstrągami

EKSPORT [TYS. T/MLN PLN]

- Eksport:** 29 krajów świata
- Rynki zbytu:** Niemcy (66%), Francja (11%), Czechy (6%), Wietnam (5%)
- Produkty:** ryby wędzone (46%), filety (29%), ryby świeże (14%)
- Średnie ceny:** wędzony 78,9 zł, świeże filety 56,4 zł, świeże ryby 36,3 zł/kg

IMPORT [TYS. T/MLN PLN]

- Import:** 27 krajów świata
- Pochodzenie:** Włochy (19%), Norwegia (17%), Dania (16%), Turcja (16%), W. Brytania (15%)
- Produkty:** ryby świeże (77%), ryby mrożone (18%)
- Średnie ceny:** świeże (śr. cena w 2023 r. 25,5 zł), Włochy (16,5 zł), Dania (19,6 zł), Turcja (26,9 zł), mrożone (śr. 24,9 zł), Turcja (21,1 zł), Dania (28,2 zł)

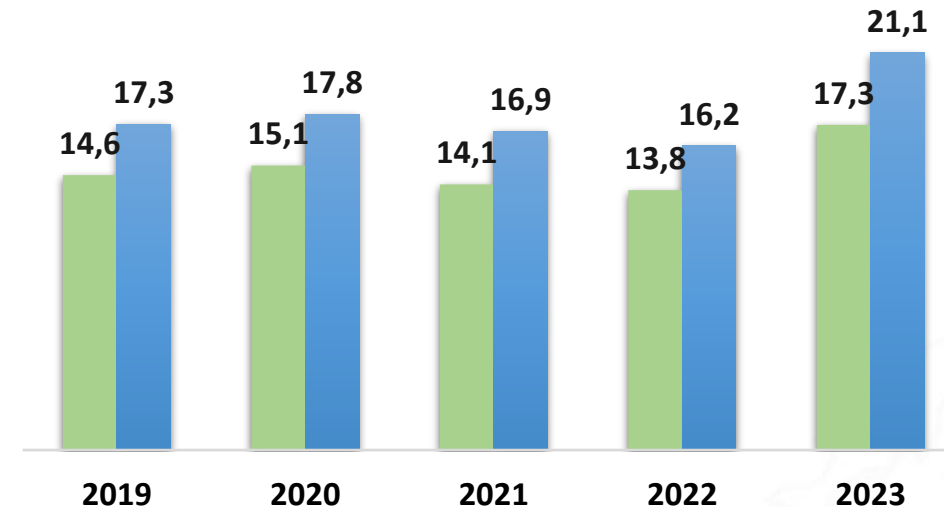
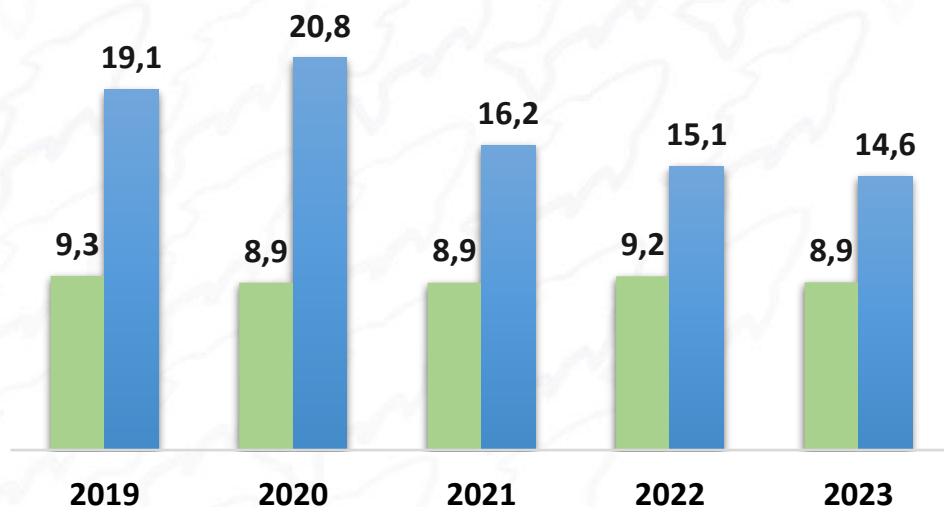

Rzeczywisty poziom handlu zagranicznego pstrągami

EKSPORT [TYS. T MASY PRODUKTU]

bazy światowe
bazy krajowe

IMPORT [TYS. T MASY PRODUKTU]

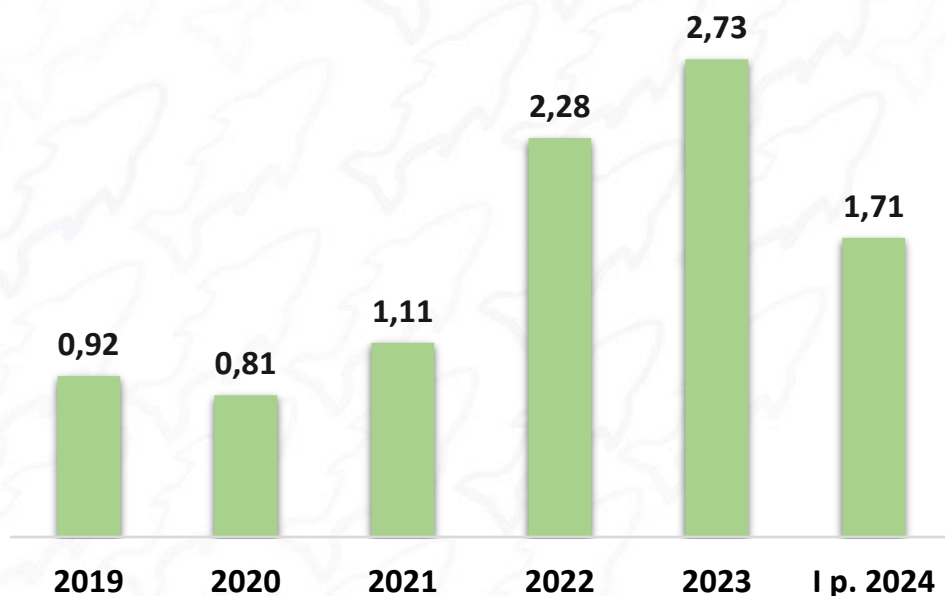

Porównanie polskich danych import/eksport z tożsamymi danymi poszczególnych krajów do Polski wskazuje na potencjalnie wyższy poziom importu w granicach 20% i ok. 60% większy eksport.

Import z Turcji

[T Y S. T MASY PRODUKTU]

C E N Y [ZŁ/KG MASY PRODUKTU]

	2019	2020	2021	2022	2023	I p. 2024
TURCJA						
ŚWIEŻY	13,59	22,92	19,89	24,58	26,91	20,41
MROŻONY	13,80	13,63	13,44	21,15	21,06	15,83
WŁOCHY						
ŚWIEŻY	12,61	13,23	11,59	14,99	16,46	15,15
DANIA						
ŚWIEŻY	14,37	14,11	16,26	17,84	19,55	16,89

Pstrągi tureckie są zagrożeniem dla producentów krajowych, głównie ze względu na duży wolumen. Mniejsza jest presja cenowa – świeże pstrągi importowane są o ok. 30% droższe niż ceny zbytu ryb krajowych, przy zbliżonym poziomie cen ryb mrożonych.

Zdecydowanie największą konkurencję wywierają pstrągi włoskie, które są tańsze o ok. 20% (w przeliczeniu na m. żywą ryb).

W I półroczu 2024 r. pstrągi sprowadzane z większości krajów skokowo potaniały

Ceny produktów rybnych

1

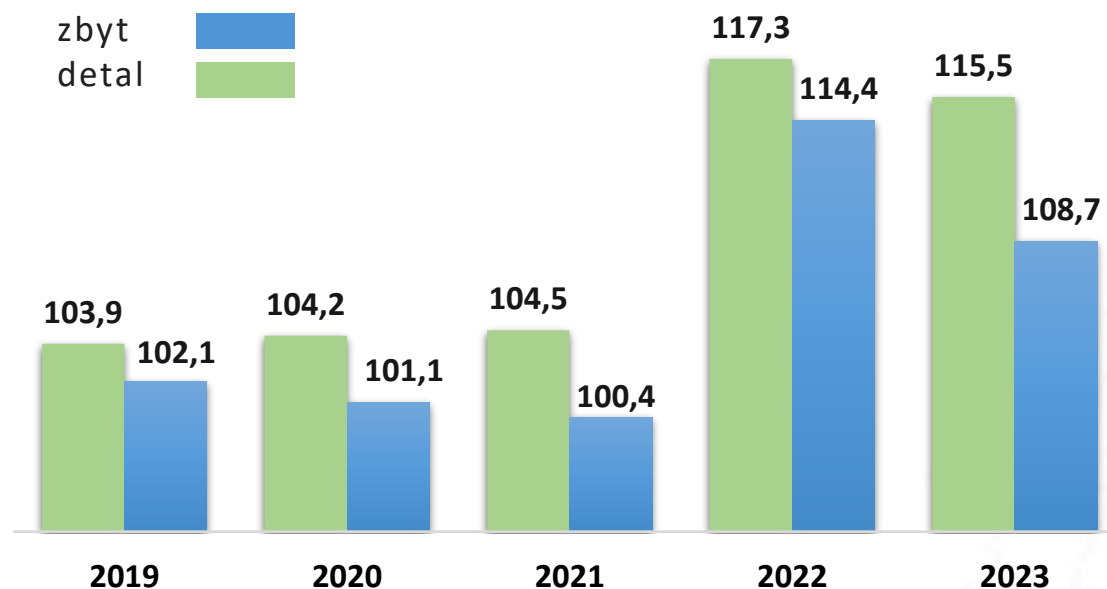
W latach 2022-2023 na rynku produktów żywnościowych obserwowano nienotowany w ostatnich dwóch dekadach wzrost cen.

2

Średni wzrost cen detalicznych produktów rybnych w UE wyniósł w tym czasie (wg metodologii HICP) 21%. Największą dynamikę odnotowano na Węgrzech (50%), w Estonii (46%) i Rumunii (38%), a najmniejszą w Grecji (9%), Irlandii (12%) oraz Włoszech i Cyprze (15%). W Polsce wg danych GUS wzrost ten wyniósł 35%.

3

Ceny detaliczne ryb w Polsce rosły w latach 2022-2023 nieco szybciej niż żywność, w tym mięso, ale wolniej niż nabiał.

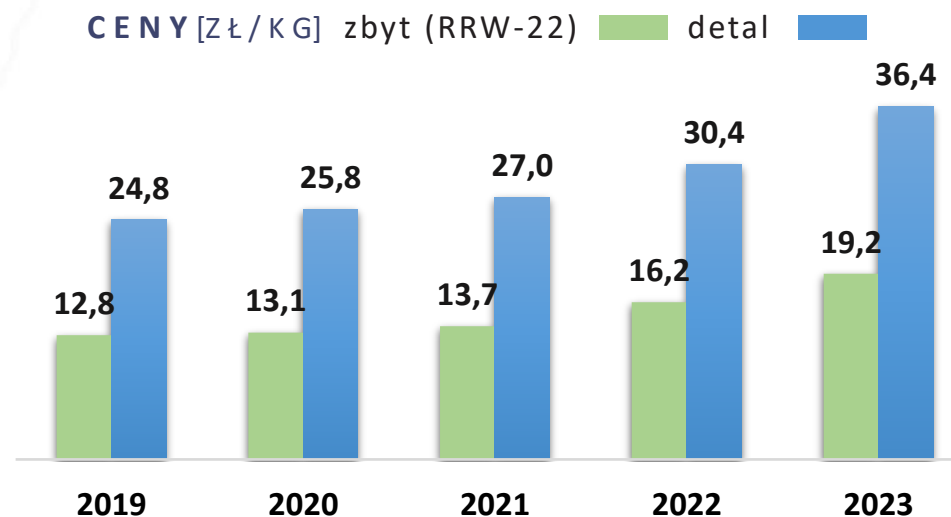
Ceny i marże na rynku pstrągów

1 Ceny pstrągów wykazują trwałą tendencję wzrostową, niezależnie od poziomu rynku.

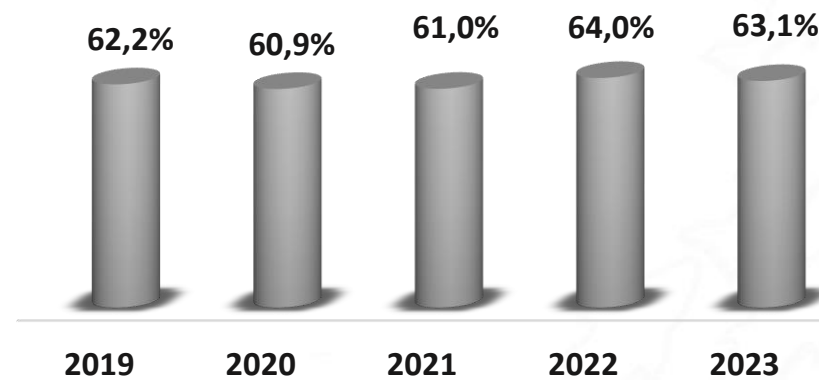
2 W ostatnim pięcioleciu udział ceny zbytu w cenie detalicznej jest względnie stały i w 2023 r. wyniósł 63%.

3 W latach 2019-2023 (w odniesieniu do 2018 r.) ceny zbytu pstrągów wzrosły o 52,5%, a ceny detaliczne o 53,6%, przy wzroście cen detalicznych ryb i owoców morza ogółem o 53,3%.

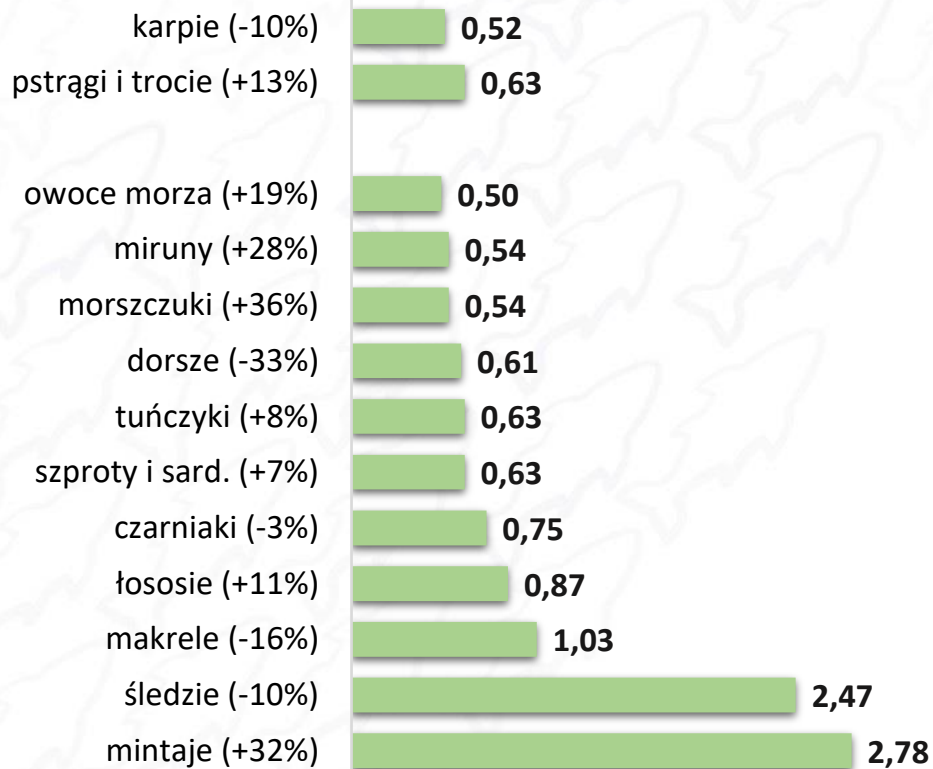
4 W I półroczu 2024 r. (w odniesieniu do I p. 2023 r.) średnia cena detaliczna pstrągów świeżych patroszonych wzrosła o 5,9%, a cena zbytu wg danych GUS spadła o 3,3%. Ryby ogółem podrożały w tym czasie o 1,6%.

UDZIAŁ CENY ZBYTU W CENIE DETALICZNEJ

Podaż i spożycie

ŚREDNIE

2021-2023

13,68 KG

2018-2020

12,85 KG

+6,4%

Spożycie ogółem
w Polsce w 2022 r.
wyniosło 13,67 KG

+2,1%

Krajowa podaż ryb, owoców morza oraz ich przetworów wyniosła w 2023 r. 514 tys. t i była o 1,7% większa niż rok wcześniej.

W konsekwencji spadku liczby ludności w Polsce dynamika spadku spożycia w przeliczeniu na mieszkańca była większa niż podaży i wyniosła 2,1% (13,67 kg).

W konsumpcji dominują ryby morskie (81,9%), których spożycie zwiększyło się w porównaniu z 2022 r. o 3,0%. Zdecydowanie mniejszą rolę odgrywają ryby słodkowodne (14,8%, spadek spożycia o 0,2%) oraz owoce morza (3,2%, spadek spożycia o 8,9%).

DZIĘKUJĘ

i zapraszam do kontaktu

KRZYSZTOF HRYSZKO

+48 (22) 505-47-18

hryszko@ierigz.waw.pl

<http://ierigz.waw.pl/>

00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20

**INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ**
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

